

USKRS - 2019. - OSIJEK 1.

Ovih posljednjih korizmenih dana doživljavali smo svu strahotu i tragediju napetosti borbe između smrti i života. Dah smrti osjećao se u našim mislima u našim razmišljanjima. A ničega se čovjek toliko ne boji kao smrti. U njoj doživljavamo svoje najveće otuđenje. Kroz problem smrti u nama se najdublje i s najvećom silom budi pitanje o smislu i besmislu. Poznati kršćanski mislilac Alfred Delp, koga su 2. veljače 1945. g. likvidirali nacisti, zapisao je prije svoje smrti i ovo: "Smrt je posljednji pečat naše nemoći i bespomoćnosti u kojoj trajno moramo doživljavati klimave i nesigurne temelje svih naših zemaljskih dostignuća - u kojoj nam uvijek iznivice otkazuju ruke, srce, i osjećaji, i gdje utvrđujemo kako naš zemaljski život ima svoje granice i rane, čije krvarenje nitko ne može zaustaviti i iscijeliti".

Čovjek sve poduzima da otkloni blizinu i dah smrti. Čime se sve ne služi da bi mu život bio i ljepši i duži, od najnaivnijih stvari skupih sredstava liječenja. Reklamiraju se paste za zube svih vrsta, da bi nam zubi bili zdraviji a s njima i život bolji i duži. Reklamiraju se najrazličitiji sprejevi i za tijelo i kosu i za prostorije i za auta, jer čišće tijelo i prostorija omogućava zdraviji život. Reklamiraju se najrazličitija jela, a zna se zašto, da dobra i zdrava jela produže život. Reklamiraju se i pića... I opet se zna zašto... Čovjek se upeo da pronađe lijekove protiv bolesti koje su u prošlosti desetkovale čovječanstvo, i mnogo toga je uspio, iako moramo priznati da neke opake bolesti nemilosrdno haraju ne obazirući se na čovjekove uspjehe.

Tako se čini da je cijelo čovjekovo djelo na kraju ipak uzaludno i da je čovjekova borba protiv smrti, boli i bolesti borba s neusporedivo jačim neprijateljem, protivnikom. U tu borbu upustio se i Krist Gospodin. Sam je rekao: "Ja dođoh da imaju život, u izobilju da ga imaju" (Iv 10,10). Božanskom snagom vratio je u život Jairovu kćerku, udovičina sina u Naimu, uskrisio je prijatelja Lazara. Istina, i on se podvrgnuo zakonu smrti i na njemu je ona zaplesala svoj pobjednički ples. No za kratko. Upravo na tom bojnom polju i u toj borbi Krist je izvojevaо jasnу pobjedu. O tome pjesnički veli današnji svečani himan: "Sa životom smrt se sasta i čudesna borba nastа. Vođa živih pade tada i živ živcat opet vlada" (Posljednica). I tako taj događaj Kristova uskrsnuća što ga danas slavimo, potvrda je da osnovna ljudska težnja za životom, za životom u kojem će čovjek živjeti uvijek i to sretno, nije puka tlapnja, nego da se ostvaruje u punini. Ali ne samo to, Krist je čovjeku osigurao božanski život koji od vječnosti struji u Presvetom Trojstvu.

Nad Kristovim grobom smrt ne pleše svoj zlokobni ples. Čuli smo noćas u evanđelju: "Nije ovdje, nego uskrsnu" - I tako se naše beznađe pretvara u čvrstu nadu. Naša budućnost nije bezizlazna, naš život ne nalikuje više na neki zatvor, kao što je rekao jedan suvremenii mislilac: "Bez navještaja što nam ga donosi uskrsno jutro i koji se uvijek iznivice aktualizira u slavljenju Euharistije cijeli bi ljudski rod bio zatvoren u veliki zatvor što bi ga ljudi sve više usavršavali, ali koji bi ostao bez ikakvih izlaznih vrata" (Th. de Chardin). Ljudi se zalažu na svim područjima ljudskog života: gospodarstvenom, kulturnom, prosvjetnom, političkom, ali sve to ima pravi smisao tek onda, ako s grobom ne završava sve.

Proslavljeni Krist jedini jamči "apsolutnu budućnost" za sve napore koje ljudsko društvo ulaže u stvaranje humanijeg života. Uskrsni Krist je zalog stvaranja novog neba i nove zemlje. U tom pothvatu čovjek je pozvan biti Božjim suradnikom uz najvišu aktivnost

svojih moralnih i intelektualnih sposobnosti zato što je Bog ljubav, i hoće uzdignuti svoje stvorenje do krajnjeg stupnja pobožanstvenjenja, kakav stvoreno biće uopće može postići. Bog hoće da mu čovjek bude suradnikom i pri stvaranju i pri spašavanju i dionikom u slavi. Čovjek koji se priključuje proslavljenom Kristu može i onda kad umire sa sviješću da nikako nije izvršio svoje poslanje dati smisao ne samo svojoj smrti nego i svome životu.

Život je Bog zna što

Prije nekoliko godina u jednom uskrsnom broju Glasa Koncila pisalo je kako su neki izdali (tiskali) razglednice s motivima i natpisom: "Život nije bog-zna-što, ali nemamo ništa boljega". A onda je jedan naš teolog na to rekao: "Život je baš Bog zna što". Život je dar. Zapravo dlan na koji Bog stavlja sve ostale darove (GK 14, 1988, 11). Sa zaprepaštenjem čitamo o "darkerima" i drugim skupinama koji prihvataju religiju đavla i smrti. U smrti, samoubilački izabranoj i njezinom tvorcu đavlu traže smisao svog života. Zapravo besmislu smrti žrtvuju svoje mладенаčke živote. Sa zebnjom čitamo podatke o velikom broju onih koji si oduzimaju život, jer su se razočarali u idealima za koje su živjeli i za koje su se borili braneći domovinu. Ne treba se bojati poteškoća u obnovi, ne treba se razočarati u ljudima. Mi iz starije generacije, naročito vi roditelji, moramo svjedočiti mladima da se isplati živjeti, moramo im vratiti ljubav i povjerenje prema životu. I to ne životu koji se sastoji u pijankama, noćnim tumaranjima, pustopašnim društvima i klubovima..

Isus i Život

A sam Bog je sišao s neba na zemlju "da imamo život, i to da ga u izobilju imamo". Danas na Uskrs slavimo blagdan života, slavimo Život, pisan velikim slovom, slavimo Boga koji je izvor svakog života. - Život svakog ljudskog bića nezamislive je vrijednosti. To je naročito očito kad pomislimo da Bog nije oklijevao žrtvovati svoga vlastitog Jedinorođenog Sina, da taj život cvjeta u punini. Papa Ivan Pavao II nas podsjeća: "Kolika li mora biti vrijednost čovjeka pred očima Stvoritelja ako je taj čovjek "zavrijedio imati takvog i tolikog Otkupitelja", ako je "Bog dao svoga Sina Jedinorođenca", da čovjek "ne umre nego da ima život vječni" (RH 10).

Taj život je već započeo

Danas je blagdan Uskrsa, blagdan života. A uskrsni blagdan uopće nije proslava nekog prošlog događaja. Aleluja nije upućena nečem što je bilo pa prošlo. Blagdan Uskrsa razglašava početak kojim je već ustanovljena daljnja budućnost. Uskrs nam govori: početak veličanstvene proslave već je tu. I što je na takav način započeto, to se i dovršava!

Mi kršćani kažemo da sva povijest prirode i sva povijest čovječanstva ima smisao, blaženi i proslavljeni smisao. Sveobuhvatni smisao, koji više nije nimalo pomiješan s besmisлом i tamom, nego je beskonačna i neprolazna stvarnost i Jedinstvo, koje obuhvaća svaku mogućnost i veličanstvenost, koju zovemo Bog. On je konačna točka povijesti uopće. Bog sam dolazi. Prema njemu se slijevaju sve vode našega putovanja i ne propadaju u bezdan ništavila i besmisla.

Mi danas slavimo Uskrs. Mi govorimo o "Uskrsu", o uskrsnuću, a to znači: ono je počelo, konačna budućnost je već počela. Proslava i preobrazba svijeta nije samo ideal i nije samo zahtjev, nego je stvarnost. Povijest prirode i povijest čovjeka već je stigla do svog vrhunca, do svog svršetka. Stigla je do svršetka, tj. donde dokle je stigao potpun, ne više samo kao duh i proslavljeni duša, nego kao cijelovit čovjek, onaj koji je tvorac te povijesti i koji je u njoj trpio.

Mjesto gdje se očitovao takav početak dovršenog svršetka zove se Isus Nazarećanin, Raspeti i Uskrsli. Budući da je njegov grob prazan, budući da se on, koji je bio mrtav, očitovao kao živ u cjelini svoje konkretnе ljudskosti, zato znamo: sve je uistinu već počelo postajati dobro. Na neki način sve je još na putu. Ali na putu prema cilju koji nije utopijski ideal, nego stvarnost koja već postoji" (Rahner).

Eto, to mi slavimo, eto, zato smo radosni. A da naša radost bude potpuna, prava i kršćanska želimo je podijelili s onom kojо takоđer imamo zahvaliti za ovaj čas, za ovaj dan. S Marijom.

Večernja u Veneciji

Kardinal Roncalli, kasniji papa Ivan XXIII., slavio je 1953. g. svoj Uskrs u Veneciji kao nadbiskup i patrijarha. Kad su obredi završili, on je mislio da je sve gotovo, zbor sjemeništara zapjevao je Lauretanske litaniјe u prekrasnom starinskom ritmu. Kardinal je pitao svog đakona, staroga kanonika Francesca Silvestrinija: "Što se to sada događa?" A on mu zanosno odgovori: "Uzoriti, idemo k oltaru Nicopeia da se radujemo s Marijom, jer je njezin Sin uskrsnuo". Sjećajući se tih čestitanja Blaženoj Djevici prigodom Uskrsa Ivan XXIII. se uvijek raznježio poput djeteta: "Nicopeia", tumačio je, "to će reći izvršiteljica pobjede. To znate?"

Marija se radovala na vijest utjelovljenja: "Veliča duša moja Gospodina, i kliče duh moj..." Ako se pastir raduje kad nađe izgubljenu ovcu, ako se žena raduje kad nađe izgubljenu drahmu, ako se raduje milosrdni otac kad mu se vrati grješni sin, ako je evangelje zabilježilo za apostole: "Obradovaše se učenici vidjevši Gospodina", onda to pogotovo vrijedi za Mariju. Mogli bismo na nju primijeniti riječi starozavjetne majke i žene Ane: "Kliče srce moje u Gospodu, raste snaga moja po Bogu mom. Šire mi se usta na dušmane moje, jer se radujem pomoći tvojoj (1 Sam 2,1). I mi se danas svi zajedno s Marijom radujemo slaveći ovaj veliki blagdan Uskrsa, blagdan života!